

Työ ja turva -osasto/SN/ea

16.4.2019

SAK 13615 / 2019

Sosiaali- ja terveysministeriö
Valtiovarainministeriö
kirjaamo@stm.fi

STM/4652/2018

Lausuntopyyntö eläkejärjestelmien erillisyyttä selvittäneen työryhmän raportista

Sosiaali- ja terveysministeriö ja valtiovarainministeriö pyytävät lausuntoa eläkejärjestelmien erillisyyttä selvittäneen työryhmän raportista. Raportissa käsitellään eläkejärjestelmien historiaa, vertaillaan yksityistä ja kunnallista eläkejärjestelmää, arvioidaan nykytilaa ja kehittämismahdollisuuksia sekä tehdään ehdotuksia ja arvioidaan niiden vaikutuksia. Työryhmässä on arvioitu, onko työeläkejärjestelmässä mahdollista luopua kunnallisen ja yksityisen sektorin eläkejärjestelmien erillisyydestä. Työryhmä on työnsä aikana analysoinut eläkejärjestelmien eroja ja mahdolliseen yhdistymiseen liittyviä kysymyksiä. Tehtyjen selvitysten perusteella työryhmä on katsonut, että eläkejärjestelmien yhdistäminen olisi mahdollista ja tarkoituksenmukaista. Eläkejärjestelmien erillisyyttä selvittäneen työryhmän raportti sisältää ehdotuksen eläkejärjestelmien yhdistämisen toteuttamistavasta.

SAK:n lausunto

Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry toteaa lausuntonaan, että eläkejärjestelmien yhdistämistä voidaan valmistella eläkejärjestelmien erillisyyttä selvittäneen työryhmän esittämällä tavalla. Monia keskeisiä asioita tulee ratkaistavaksi jatkovalmistelussa. Yhdistyminen edellyttääkin laajaa lainvalmistelua ja tarvittavan ajan varaamista uuden eläkelaitoksen perustamiseen sekä siirtymäaikaa, jonka aikana mm. Kevan sijoitustoiminta ja tietojärjestelmät sopeutetaan TyEL-järjestelmän vaatimuksiin. Siirtymäaikana TyEL-Keva toimisi erillislain nojalla. Raportin mukaan yhdistymisen on arvioitu tapahtuvan vuoden 2027 alussa.

Ehdotetulla muutoksella ei ole vaikutusta eläketurvan tasoon tai ansaittuihin eläkeoikeuksiin. Suurin muutos kuntatyöntekijöiden eläketurvan sisältöön tulisi työkyvyttömyysmääritelmän muutoksesta. Jatkossa alle 60-vuotiaiden työkyvyttömyysmääritelmä olisi TyEL:in määritelmän mukainen. Siirtyminen TyEL:in työkyvyttömyysmääritelmän piiriin toteutettaisiin kuitenkin siten, että nykyistä ammatillista työkyvyttömyyden määritelmää sovellettaisiin kunnallisesta eläkejärjestelmästä TyEL-järjestelmään siirtyvien ennen vuotta 1972 syntyneiden henkilöiden työkyvyttömyyden arvioinnissa. Muutos edellyttää entistä voimakkaammin panostamista työntekijöiden työkykyä ja jaksamista tukeviin toimenpiteisiin. Lisäeläkkeiden osalta ne henkilöt, joilla muutoksen voimaantullessa on oikeus kunnallisen eläkejärjestelmän lisäeläketurvaan, säilyttäisivät tämän oikeuden yhdistymisen jälkeen nykyistä vastaavin ehdoin. Lisäeläketurvan säilyttämisen edellytyksenä

Työ ja turva -osasto/SN/ea

16.4.2019

olevan työskentelyehdon täyttäisi lisäksi nykyisestä poiketen myös muualla kuin kunta-alalla työskentelyllä.

SAK pitää tärkeänä, että järjestelmien yhdistäminen toteutetaan maksuvaikutuksiltaan neutraalisti niin, ettei järjestelmien rahoituksesta vastaavien maksurasitus pitkällä aikavälillä muuttuisi. Maksuvaikutusten neutralointitapaa on tarpeen täsmentää jatkovalmistelussa. Tämä todetaan myös työryhmän raportissa.

SAK on osallistunut työryhmän työhön ja kannattaa työryhmän esitystä.

Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry